



■ Θεολογικὴ Τελειότητα - Ἑλληνικὴ Γλωσσικὴ Ἀριτιότητα

**Τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως
μόνο μὲ τρία ῥήματα:**

«Πιστεύω» – «Ὁμολογῶ» – «Προσδοκῶ»*

Ἡ σοφία τῶν Ἁγίων Πατέρων τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἰδιαίτερος τῆς Α΄ καὶ Β΄, ἐδράζεται πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ στὴν σαφῆ καὶ ὀλοκληρωμένη σύνταξη τοῦ *Συμβόλου τῆς Πίστεως*, γνωστοῦ στὸ πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ὡς τὸ **«Πιστεύω»**.

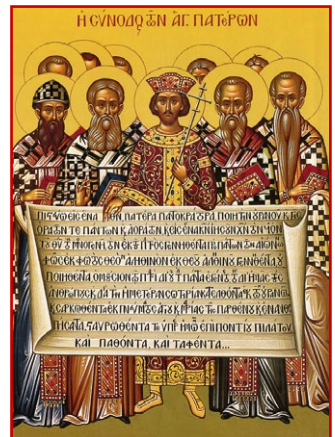
* * *

Συντάχθηκε μέσα σὲ μεγάλους κλυδωνισμοὺς τῆς Ἐκκλησίας, ἐξ αἰτίας πολλῶν ἀνόητων Αἰρεσιάρχων, ποὺ ἀπέβλεπαν σὲ ἀλλοίωση τοῦ σωτηριώδους ἔργου τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐκριναν οἱ Ἅγιοι Πατέρες, ὅτι ἔπρεπε νὰ προβοῦν στὴν σύνταξη ἐνὸς **ἀπλοῦ, κατανοητοῦ** καὶ **συνοπτικοῦ** κειμένου, ποὺ νὰ περιλαμβάνει ὀλόκληρη τὴν Διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ταυτόχρονα, διατυπώθηκε σ' αὐτὸ καὶ τὸ ἔργο ἀναγνώρισης τῆς Πίστεως, ποὺ ὀφείλει ὁ κάθε πιστὸς νὰ τὴν ἐπιβεβαιώνει ὁμολογιακά.

Αὐτὸ προστέθηκε, γιὰ νὰ μπορεῖ καὶ νὰ δικαιουῖται κάθε πιστὸς, ὡς συνεπῆς μαθητῆς τοῦ Ναζωραίου, νὰ προσδοκᾷ τὴν *ἀμοιβή* Του, ὅπως γράφεται στὸ κείμενο αὐτό. **Αὐτὴ ἡ ἀμοιβή**, βεβαίως, δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν γαλήνια παροῦσα ζωή, ποὺ



ἀπολαμβάνει, καὶ τὴν τελικὴν κατάκτηση τῆς Οὐρανίου Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

* * *

Ἀπαγγέλλεται ἀπὸ ὅλους τοὺς πιστοὺς Χριστιανοὺς σὲ κάθε λατρευτικῆ-εὐχαριστιακῆ Σύναξη.

* * *

Ὅλο τὸ κείμενο τοῦ ἱεροῦ *Συμβόλου* τούτου, ἀποτελεῖται **μόνο ἀπὸ τρεῖς συντακτικῆς περιόδους μὲ σύνολο ἑκατὸν ἑβδομήντα τρεῖς (173) λέξεις.**

Ὑπάρχουν δέ, **μόνο τρία στηρικτικὰ ρήματα** στὸ ὅλο κείμενο, ἓνα σὲ κάθε περίοδο, στὰ ὁποῖα ἐδράζεται ὅλο τὸ νοηματικὸ οἰκοδόμημα, μὲ ἀπόλυτη λογικὴ σαφήνεια.

Τὸ κάθε ρῆμα συγκροτεῖ καὶ συνιστᾷ μία κύρια πρόταση, μὲ τὴν ὁποία συνδέονται καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξαρτῶνται δευτερεύουσες προτάσεις.

Τὰ τρία στηρικτικὰ ρήματα εἶναι: *Πιστεύω* – *Ὁμολογῶ* – *Προσδοκῶ*.

* * *

Τὸ «Πιστεύω», ὡς τὸ **πρῶτο ρῆμα, μὲ τὴν ἔννοια τῆς βεβαίας ἀληθείας,** συναρτᾷ ἑννέα συνακόλουθες δευτερεύουσες προτάσεις. Ἐκφράζει τὴν βασικὴ ἀρχὴ τῆς σωτηρίας μας, μὲ ἔμπρακτη καὶ συνεπῆ ζωῇ, ὡς αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ πρώτη περίοδος μὲ ὁδηγὸ τὸ *«Πιστεύω»* συνοδεύεται ἀπὸ **ἑκατὸν πενήντα ἑννέα (159) λέξεις,** ὅπου διατυπώνεται ἐπιγραμματικὰ ὅλο τὸ ἀπολυτρωτικὸ ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **Αὐτό,** ποῦ τὸ ἔφερε εἰς πέρας γιὰ λογαριασμὸ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἀπὸ ὅπου ἔλαβε καὶ τὴν ἐντολὴν καθόδου στὸν κόσμον, ὡς Θεάνθρωπος.

* * *

Τὸ «Ὁμολογῶ», ὡς τὸ **δεύτερο ρῆμα, μὲ τὴν ἔννοια τοῦ «ἀναγνωρίζω ρητῶς κάτι ὡς ἀληθές»,** συγκροτεῖ μία καὶ μοναδικὴ κύρια πρόταση.

Περιλαμβάνει συνολικὰ **ἕξι (6) λέξεις,** ποῦ ἀναφέρονται στὸ μοναδικὸ Ἅγιο Βάπτισμα, ἀναγνωριζόμενον ὡς δύναμη ἐξάλειψης δι' αὐτοῦ τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος.

Εἶναι ἐξόχως βασικὸ τοῦτο, διότι ἀποτελεῖ προϋπόθεση γνησίας πίστεως καὶ πορείας πρὸς τὴν σωτηρίαν.

Γίνεται κατανοητό, ἐπομένως, τὸ μέγεθος τῆς ἀξίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑποχρέωσής μας νὰ ὁμολογοῦμε τὴν πίστη μας στὸν Χριστό, μὲ ὅλα τὰ μέσα ποῦ διαθέτουμε. **Δηλαδή,** μὲ τὸν **λόγο,** τὰ **ἔργα** μας καὶ τὴν **ὅλη στάση τῆς ζωῆς** μας.

Ἄλλωστε, εἶναι βαρὺ τὸ χρέος μας, μετὰ μάλιστα τὴν παραγγελία τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν, Παύλου. «*Εἶτε οὖν ἐσθίετε, εἶτε πίνετε, εἶτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε*» (Α΄ Κορ. ι' 31).

* * *

Τὸ «Προσδοκῶ», ὡς τὸ **τρίτο ρῆμα, μετὰ τὴν ἔννοια ὅτι περιμένω κάτι εὐχάριστο,** με δύο προτάσεις. **Ἡ** μία κύρια καὶ ἡ ἄλλη δευτερεύουσα. **Ἀ**μφότερες περιλαμβάνουν **ὀκτὼ (8) λέξεις.**

Διὰ τῶν δύο προτάσεων διαφαίνονται δύο εὐχάριστα μηνύματα.

■ **Πρῶτο,** τὸ βασικὸ *μῆνυμα* ποὺ ἔφερε στὸν κόσμον ὁ Θεάνθρωπος, δηλαδή τὴν *Ἀνάστασή Του* καὶ τὴν *ἀνάσταση τῶν νεκρῶν* ἀνθρώπων. **Ἡ Ἀνάσταση** τοῦ Χριστοῦ, ἐπισφράγισε ὀλόκληρο τὸ ἀπολυτρωτικὸ ἔργο του ἐπὶ τῆς γῆς.

■ **Δεύτερο,** ἔφερε καὶ τὸ χαρμόσυνο *μῆνυμα* τῆς νέας ἐν Χριστῷ ζωῆς, στὴν παρούσα καὶ τὴν ἐν Οὐρανῷ. **Ἡ Προσδοκία** φαντάζει ὡς τὸ φωτεινὸ Σέλας τῶν ἀνεσπέρων περιοχῶν, καὶ γιὰ τοὺς πιστοὺς, ποὺ ὁμολογοῦν Χριστό, εἶναι ἀνεκκλάλητος χαρά.

* * *

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, διακρινόμενοι γιὰ πλεόνασμα σοφίας κοσμικῆς καὶ πνευματικῆς, παρέδωσαν ὄχι μόνο **Θεολογικὴ τελειότητα,** ἀλλὰ καὶ **ἑλληνικὴ γλωσσικὴ ἀρτιότητα.**

Ἄν βρέθηκαν μέχρι τὶς ἡμέρες μας γλωσσολογικοὶ σολοικισμοὶ καὶ βαρβαρότητες. **Οὔτε** κἂν ἀκόμα αὐθαίρετοι θεολογικοὶ δογματισμοί. **Ἐ**γραψαν καὶ ἀποφάνθηκαν με ἀνεγάρδιαστο τρόπο.

Γι' αὐτό, καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, στὶς ἡμέρες μας, σεμνύνεται γιὰ τὴν ὀρθὴ θεολογικὴ σκέψη.

* * *

Ἄς κρατήσουμε, ἐπομένως, τὴν συμβολικὴ παράσταση τῶν **τριῶν ρημάτων,** ποὺ δένουν τὸν κορμὸ τοῦ *Συμβόλου τῆς Πίστεως:*

Μὲ Πίστη ἀκλόνητη, με **Ὁμολογία** Χριστοῦ, με **Προσδοκία** Νέας Ζωῆς.

□

(*) Ἡμερολόγιο 2022 «Χριστιανικὴ Στέγη Καλαμάτας», σελ. 51-52. Τοῦ Νικολάου Σπ. Βούλγαρη, Καθηγητοῦ Θεολογίας. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.